

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	UPLG-maatregelenpakketten	TELEFOONNUMMER	+31618300620
DATUM	11-06-2024	E-MAILADRES	carla.bisseling@prov
DOCUMENTNUMMER	UTSP-367003060-13792		incie-utrecht.nl
VAN	Carla Bisseling	DOMEIN/OPGAVE	LLO
		TEAM	GGA-LG
		PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
BIJLAGEN	<ol style="list-style-type: none">1. Brief van de minister van natuur en stikstof aan de provincie Utrecht2. Kamerbrief over het kabinetsbesluit (beide dd. 7 juni 2024)3. Samenvatting maatregelenpakketten		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

In de Ministerraad van 7 juni jl. heeft het Rijk een definitief besluit genomen over de 1^e tranche rijksmiddelen voor de Utrechtse maatregelenpakketten behorend bij het concept Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Dit besluit is bij brief dd. 7 juni jl. aan de provincie Utrecht medegedeeld. In deze brief is aangegeven dat voor de Utrechtse maatregelenpakketten tot en met 2026 in totaal naar verwachting € 249 miljoen beschikbaar komt.

Inleiding:

Proces maatregelenpakketten

Op 5 juli 2023 diende Utrecht tegelijk met het concept Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) zes maatregelenpakketten in concept in bij het Rijk. Deze maatregelenpakketten zijn bedoeld om voor de eerste paar jaar rijksmiddelen te ontvangen voor de uitvoering van het UPLG. De pakketten bevatten maatregelen die voldoende kansrijk zijn om op korte termijn uit te voeren en die bijdragen aan de UPLG-opgaven. Nadat alle provincies juli 2023 de maatregelenpakketten in concept hadden ingediend, heeft het Rijk ze laten toetsen door WEcR (Wageningen Economic Research). Het uiteindelijke besluit van het Rijk via de ministerraad dd. 7 juni jl. is gebaseerd op deze toetsing.

De toetsing door WEcR heeft in twee stappen plaats gevonden: de toetsing van het eerste deel van de maatregelen is op 16 januari 2024 vrijgegeven. De toetsing van het tweede deel van de maatregelen is 8 maart 2024 vrijgegeven. De eerste toetsing (WEcR-1) is de basis geweest voor de LNV-begrotingswijziging van €1,28 miljard die ook al door Tweede en Eerste Kamer is vastgesteld (februari/maart 2024). WEcR-2 wordt als een aanvullende begrotingswijziging van € 434 miljoen meegenomen in de Voorjaarnota van LNV. Besluitvorming hierover in Tweede en Eerste Kamer wordt in de zomer 2024 verwacht.

Voor de positief geapprecieerde UPLG-maatregelen in WEcR-1 is door het Rijk voor de Utrechtse maatregelenpakketten eerder indicatief € 284 miljoen incl. btw gereserveerd, en voor de positief geapprecieerde UPLG-maatregelen in WEcR-2 is indicatief € 30 miljoen incl. btw gereserveerd. Het Rijk refereert naar deze indicatieve bedragen als 'het plafond'.

Een groot deel van de Utrechtse maatregelpakketten is meegenomen bij de eerste toetsingsronde (WEcR-1). Per maatregelpakket zijn door WEcR voorstellen voor verbetering gedaan op basis waarvan de maatregelpakketten zijn aangepast.

De aangepaste UPLG-maatregelpakketten zijn voor een definitieve beoordeling op 26 maart jl. aangeboden aan het Rijk. Een toets team van het Rijk heeft in april-mei opnieuw alle opnieuw ingediende maatregelpakketten getoetst en op basis daarvan een advies opgesteld voor de Ministerraad. Op 7 juni heeft in de vergadering van de Ministerraad besluitvorming over de maatregelpakketten plaatsgevonden.

Als provincie hebben we er bewust voor gekozen om alle zes maatregelpakketten te verbeteren en integraal in te dienen, wetende dat sommige (onderdelen) ervan in WEcR-1 al negatief waren beoordeeld en daardoor niet meer mee konden doen. Dit gold bijvoorbeeld voor maatregelpakket Beekdalen en ook voor onderdelen van sommige andere maatregelpakketten. De zes maatregelpakketten die juli 2023 in concept zijn ingediend en op 26 maart 2024 in een verbeterde versie, zijn de volgende:

- Maatregelpakket 1. Groenblauwe linten en scheggen en boerensloten
- Maatregelpakket 2. Veenweiden
- Maatregelpakket 3. Landbouw
- Maatregelpakket 4. Overgangszones Natura 2000-gebieden
- Maatregelpakket 5. Heuvelrug en flanken
- Maatregelpakket 6, Beekdalen

Als losse bijlage bij deze Statenbrief is een geactualiseerde samenvatting opgenomen van de zes maatregelpakketten met per maatregelpakket de uitkomsten van de toetsing door WEcR-1 en WEcR-2 en het uiteindelijke besluit van de ministerraad. Deze samenvatting van de maatregelpakketten is ook te vinden op de [provinciale website](#).

Als twee losse bijlagen bij deze Statenbrief vindt u de brief van minister Van der Wal dd. 7 juni jl. met daarin de uitkomsten van de integrale beoordeling van de Utrechtse maatregelpakketten en de brief van de minister aan de voorzitter van de Tweede Kamer over dit onderwerp.

Duiding van de brief van de minister

In haar brief aan de provincie Utrecht spreekt de minister haar waardering uit voor de kwaliteit van de maatregelpakketten. Zij geeft aan dat ze goed bijdragen aan de opgaven vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en ook een goede uitwerking zijn van het UPLG.

Op basis van de integrale beoordeling wordt in totaal € 1,54 miljard beschikbaar gesteld aan de provincies, onder voorbehoud van instemming van de Tweede en Eerste Kamer met de eerste supplettoire LNV-begroting (de Voorjaarsnota). Een uitsplitsing van deze rijksbijdrage naar alle provincies laat zien dat Utrecht met €249 miljoen een goede tweede is, zie de hiernavolgende tabel uit de kamerbrief:

bedragen x 1 mln.	Financiële bijdrage	Plafondbedrag reservering (o.b.v. WEcR)	Aangevraagd 2024-2026
Drenthe	270	270	462
Flevoland	13	13	24
Friesland	180	190	279
Gelderland	33	33	140
Groningen	60	143	174
Limburg	55	55	210
Noord-Brabant	231	231	253
Noord-Holland	21	21	165
Overijssel	234	249	258
Utrecht	249	314	302
Zeeland	7	7	62
Zuid-Holland	188	188	694
Totaal	1.541	1.714	3.022

De €249 miljoen voor Utrecht gaat uit van WEcR-1 én WEcR-2. Mocht WEcR-2 niet beschikbaar komen, besluitvorming in Tweede en Eerste Kamer moet immers nog plaats vinden, dan kan Utrecht rekenen op een bedrag van € 233 miljoen euro.

Het bedrag van €249 miljoen is lager dan de €284 miljoen die eerder door het Rijk indicatief voor Utrecht was aangegeven. Dit verschil is in de brief van de minister toegelicht. Samengevat komt het op het volgende neer:

- Algemeen: Het Rijk heeft strenge financiële spelregels gehanteerd die pas gaande het toetsingsproces geheel duidelijk werden. Hierdoor hebben ook na het indienen van de verbeterde versies op 26 maart op aanwijzing van het Rijk nog cijfermatige aanpassingen in de aanvraag plaats gevonden. Deze aanpassingen hadden geen inhoudelijke gevolgen, alleen de cijfers werden op onderdelen wat anders.
- Meer specifiek: Het Rijk heeft op enkele onderdelen anders besloten dan de aanvraag zelf en ook anders dan de WEcR-beoordeling. Enkele opvallende zaken:
 - Beheersvergoedingen worden slechts voor 2 jaar gerekend (2025-2026) ondanks dat de contracten vier jaar behelzen (2025 t/m 2028). Dit heeft gevolgen voor maatregelpakket 1 (groenblauwe linten, scheggen en boerensloten) en maatregelpakket 2 (veenweiden).
 - Financiering van Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL) is vanwege de rijksbrede lijn voor alle voorstellen voor Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) en vanwege de financiële uitgangspunten alleen tot en met 2026 mogelijk. De reden hiervoor is dat het Rijk de aanpak met KPI's nog ziet als een pilot-aanpak, het Rijk wil het nog niet grootschalig uitrollen. Dit heeft gevolgen voor maatregelpakket 3 (landbouw).

Vervolprocedure / voortgang:

- *SPUK-aanvraag*: We gaan met spoed aan de slag met de concrete aanvraag via een Specifieke Uitkering (SPUK) op grond van artikel 5 van de Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml). Deze regeling is per 11 juni jl. opgesteld.
- *Besluitvorming over WEcR-2 gelden*: deze besluitvorming verwachten we rond of kort na de zomer van 2024. Dit betekent dat het voor Utrecht gereserveerde bedrag van €249 miljoen nog onder voorbehoud is van het besluit over de WEcR-2 gelden via de Voorjaarnota van LNV. Mocht daar negatief over besloten worden dan wijzigt het bedrag voor Utrecht van €249 miljoen naar €233 miljoen en dan betekent dat onze SPUK-aanvraag zich zal beperken tot de €233 miljoen.
- *Additionele provinciale middelen*: Gezien de urgentie van de opgaven overwegen we ook met (onderdelen van) de maatregelpakketten aan de slag te gaan waarvan het Rijk in de brief aangeeft dat ze niet in aanmerking komen voor de 1e tranche rijksmiddelen. Dit geldt in zijn geheel voor maatregelpakket 6 (Beekdalen), maar ook voor een groot deel van Maatregelpakket 5 (Heuvelrug & flanken) en voor enkele onderdelen van de andere maatregelpakketten. Zie hiervoor de tabellen in bijlage 1 achteraan deze brief. Wij kijken hiervoor naar de middelen in bestemmingsreserves waarover wij u hebben geformeerd in de notitie '[het UPLG, wat kan wel](#)'. We komen na de zomer hierover met een voorstel.
- *Gebiedsgerichte integrale aanpak*: de maatregelpakketten zijn een belangrijke stap bij de uitvoering van het UPLG en bij de gebiedsgerichte aanpak. Wij gaan hiermee samen met onze gebiedspartners aan de slag op een adaptieve en integrale manier met ruimte voor aanpassingen op basis van de nieuwe realiteit en op basis van wat we leren tijdens de uitvoering. Om zo stap voor stap te werken aan onze ambitie om een vitaal landelijk gebied te realiseren, waarin een gezonde natuur, een goede kwaliteit van water en bodem, een klimaatbestendig landschap en een economisch rendabele en duurzame landbouw hand in hand gaan.
- *Organisatie van de uitvoering*: We realiseren ons dat een goede en werkbare organisatie van de uitvoering noodzakelijk is om tijdig zoveel rijksmiddelen op een doelmatige wijze weg te kunnen zetten (uiterlijk eind 2026).

Dit vraagt een enorme inspanning, zowel intern binnen onze provinciale organisatie als in de samenwerking met onze gebiedspartners. Dit heeft onze volle aandacht.

Vanzelfsprekend houden we u over alle ontwikkelingen op de hoogte o.a. via infosessies, memo's en Statenbrieven.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen